

L'economia catalana creix amb més força que Espanya i la zona euro, impulsada pel sector serveis i l'increment de la població

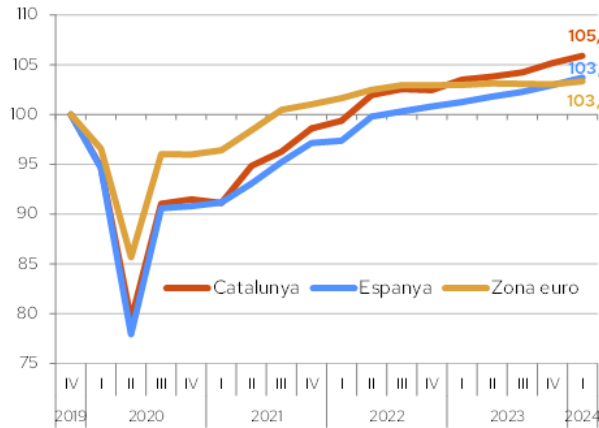
- El PIB de Catalunya se situa un 5,9% per sobre del nivell pre pandèmia, un valor que supera el d'Espanya (3,7%) i la zona euro (3,4%).
- L'ocupació ha assolit un màxim històric de 3,8 milions el 2023 amb un pes creixent de l'ocupació estrangera, que ja representa el 20% del total a Catalunya
- Els 4 reptes pendents prioritaris són: millorar la productivitat i el nivell d'inversió productiva; augmentar l'esforç en R+D+I; cobrir les necessitats de personal de les empreses; i accelerar la descarbonització de l'economia.

Barcelona, 27 de juny de 2024. - En un context europeu d'estancament econòmic, tipus d'interès molt elevats i conflictes geopolítics, l'economia catalana ha demostrat una gran fortalesa. Segons l'Idescat, el PIB català va créixer un 2,6% el 2023, molt per sobre de la mitjana de la zona euro, que només va apuntar un creixement del 0,4%. **La fase de recuperació postcovid ha estat especialment intensa a Catalunya**, amb un PIB del primer trimestre del 2024 que ja supera en un 5,9% el nivell del quart trimestre del 2019, en comparació amb el 3,7% d'Espanya i el 3,4% de la zona euro.

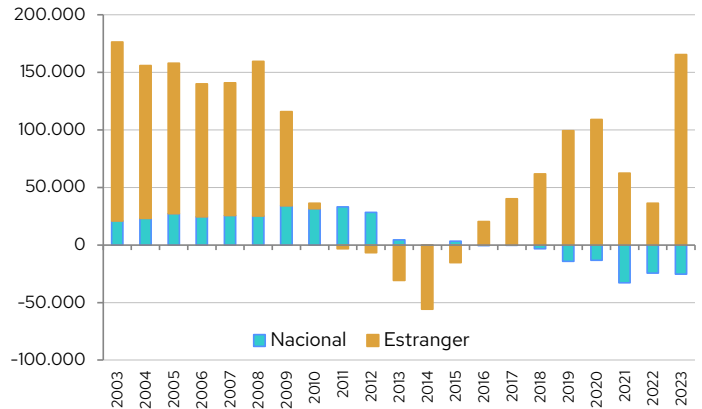
Un dels factors clau per explicar aquest creixement diferencial és l'augment de la població. En els darrers dos anys, **Catalunya ha sumat 255.000 habitants, un increment del 3,7% enfront del 2,3% a Espanya**, i ha assolit la xifra històrica dels 8 milions d'habitants a principis del 2024. Aquest creixement demogràfic, protagonitzat exclusivament per la població estrangera, ha permès impulsar l'economia a través de la creació d'ocupació i del consum de les llars. No obstant això, també ha posat pressió sobre els serveis públics (transport, sanitat, etc.) i sobre el mercat de l'habitatge, ja que el sector públic no ha estat capaç de donar una resposta adequada degut a un dèficit crònic de finançament.

Aquestes són algunes de les principals conclusions de la **Memòria Econòmica de Catalunya 2023** que s'ha presentat avui al matí a La Llotja de Mar. L'informe anual, publicat per les Cambres de Comerç de Catalunya, inclou aquest any el monogràfic "Crisi climàtica: reptes i oportunitats per a l'economia catalana" amb 9 articles d'experts/es. L'acte ha estat presidit pel president en funcions de la Generalitat de Catalunya, Pere Aragonès, i ha comptat amb la participació del president del Consell General de Cambres de Barcelona, Josep Santacreu, la directora de la Memòria Econòmica de Catalunya, Carme Poveda, i el catedràtic de la UPF i col·laborador de la Memòria, Oriol Amat.

PIB a Catalunya, Espanya i Zona euro
(índex IVT.19 =100) Font: Eurostat, INE i Idescat

Variació anual de la població resident a Catalunya per lloc de naixement (persones. Dades a 1 de gener) Font: INE

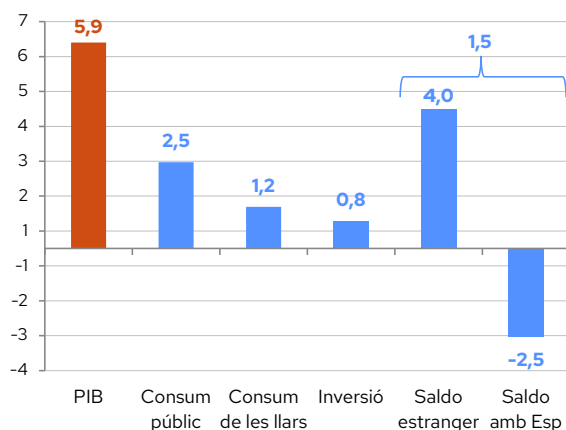

Els serveis, el consum públic i les exportacions són els motors de la recuperació

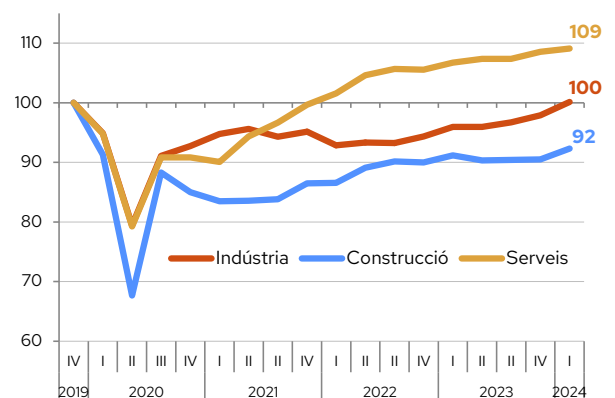
Del creixement acumulat del PIB entre el quart trimestre del 2019 i el primer trimestre del 2024 (+5,9%), el consum públic explica el 42% (2,3 punts) i el saldo amb l'exterior el 25% (1,5 punts). En canvi, el consum privat únicament explica el 20% i la inversió el restant 13%.

Des del punt de vista sectorial, la recuperació econòmica ha estat protagonitzada íntegrament pel sector serveis (el primer trimestre del 2024 és un 9% superior al valor de finals del 2019). Mentre que la indústria just ha recuperat aquest primer trimestre el valor precovid i la construcció encara se situa un 8% per sota.

Variació dels components del PIB entre 4T.2019 i 1T.2024
(punts percentuals). Font: Idescat

Evolució dels VAB als principals sectors econòmics
(índex IVT.2019 =100) Font: Idescat

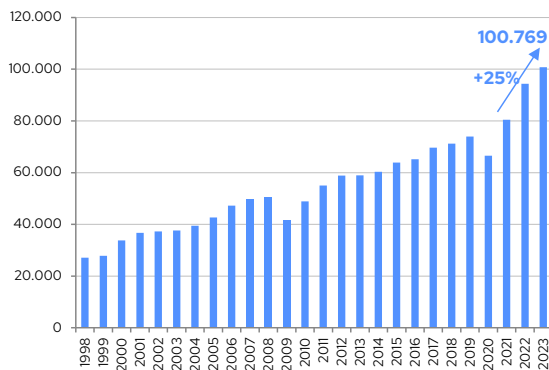

Per què l'economia catalana s'ha mostrat més resilient el 2023 que altres economies?

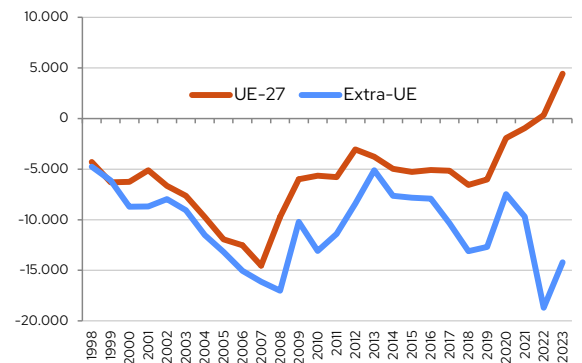
- 1. Les exportacions i els ingressos turístics assolixen rècords.** Les exportacions de béns han assolit un màxim històric, superant els 100.000 M€, fet que representa un creixement acumulat

nominal del 25% els dos darrers anys. Aquest creixement de les exportacions s'ha concentrat sobretot en el mercat europeu. Això ha fet possible que Catalunya hagi assolit un **superàvit comercial amb la UE per primer cop a la història**. A diferència de països com Alemanya, França i Itàlia, que tenen dèficits en els seus intercanvis amb la UE, Catalunya estaria reforçant la seva competitivitat dins d'Europa aprofitant els menors costos de producció (energia i salaris), en un context marcat per l'escurçament i la regionalització de les cadenes globals de producció.

Evolució de les exportacions de béns
(milions €). Font: Idescat

Saldo exterior (Exp-Imp) de béns per àrees geogràfiques
(milions €) Font: Idescat

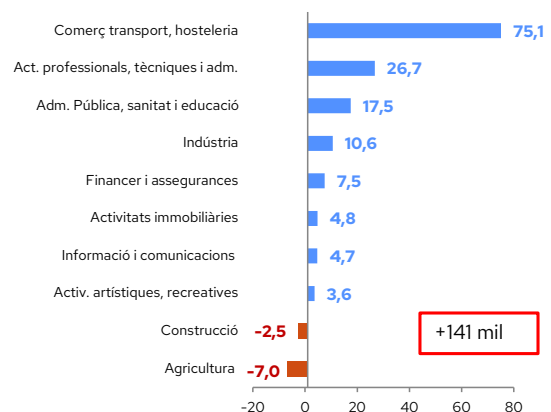

- 2. L'ocupació assoleix un màxim històric gràcies als treballadors estrangers.** L'ocupació ha assolit un màxim històric de 3,8 milions el 2023 amb un pes creixent de l'ocupació estrangera, que ja representa el 20% del total a Catalunya, per sobre del 14% que representen a Espanya i l'11% a la zona euro. **El 2023 l'ocupació ha augmentat en 141 mil ocupats, el 52% dels quals es concentren en el comerç, el transport i l'hostaleria**, un sector amb una proporció elevada de treballadors estrangers. No obstant això, el pes d'aquest sector en l'ocupació total encara no ha recuperat el nivell precrisi (2019), mentre que sí que l'han superat l'ocupació al sector públic i en activitats tècniques i administratives. Amb tot, però, un altre element que ha permès sostenir el consum privat, juntament amb la creació d'ocupació, és **l'augment del salari per hora treballada que s'ha produït durant el 2023, tot i que no permet recuperar la pèrdua acumulada durant el 2021 i 2022.**

Distribució de l'ocupació per nacionalitat
(% ocupació total) Font: EPA (INE)

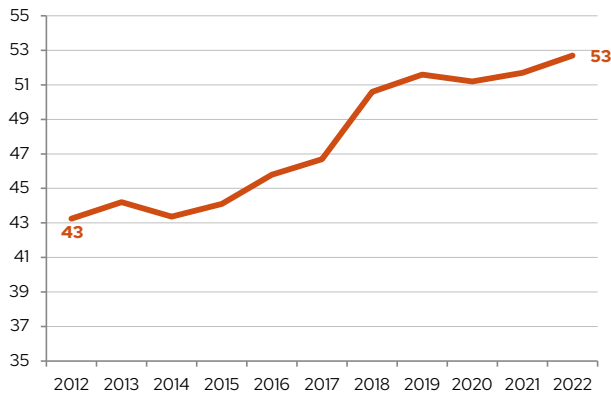
Creació d'ocupació per sectors el 2023
(variació absoluta, en nombre). Font: EPA (INE)

- 3. L'alt nivell de capitalització de les empreses catalanes, que ha assolit un màxim històric del 53%, ha permès al teixit empresarial resistir les fortes pujades de tipus d'interès.** De fet, segons l'Enquesta de Clima Empresarial, el percentatge d'empreses catalanes afectades per problemes de finançament ha disminuït el 2023 al 14,9%, la dada més baixa des del 2006, malgrat el context de forta pujada de tipus d'interès.

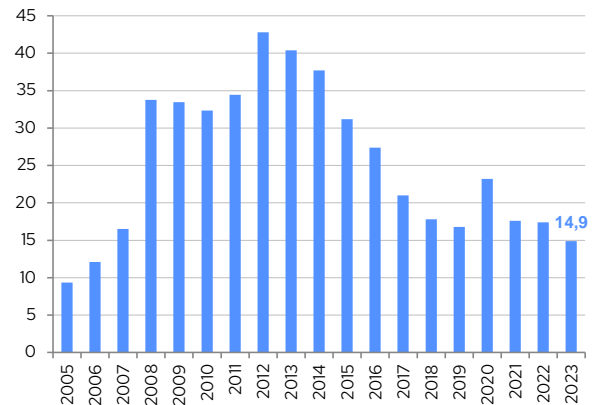
Índex de capitalització de les empreses catalanes

(Patrimoni net/Actiu, en %). Font: Cambra a partir de Central de Balanços del Banc d'Espanya

Empreses afectades per les dificultats financeres

(% d'empreses). Font: Enquesta de Clima Empresarial, Idescat i Cambra

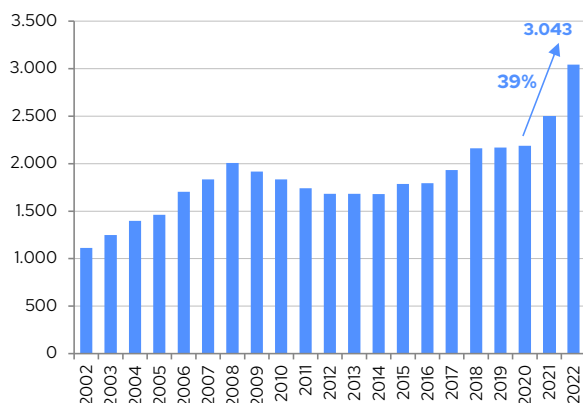
Reptes pendents que l'economia catalana ha d'afrontar en el futur immediat

Primer: Millorar la productivitat de la mà d'un major esforç inversor. Entre el 2015 i 2022, l'augment de productivitat acumulat a Catalunya és inferior al de les principals economies europees, a excepció de França. La convergència amb els nivells de productivitat de la zona euro està sent molt lenta. Per millorar la productivitat és clau incrementar la inversió productiva, però el 2023 Catalunya ha reduït el seu esforç inversor al 9% del PIB, una de les xifres més baixes de la sèrie històrica.

Segon: Seguir reduint el diferencial en R+D empresarial respecte a la mitjana europea. La inversió en R+D realitzada per les empreses catalanes ha crescut gairebé un 40% acumulat en 2021-2022, fins a una xifra històrica de 3.043 M€. Aquest avenç és molt positiu però encara estem molt lluny de l'esforç en R+D que realitzen les empreses a nivell europeu: 1,13% PIB a Catalunya, enfront de l'1,48% a la UE el 2022.

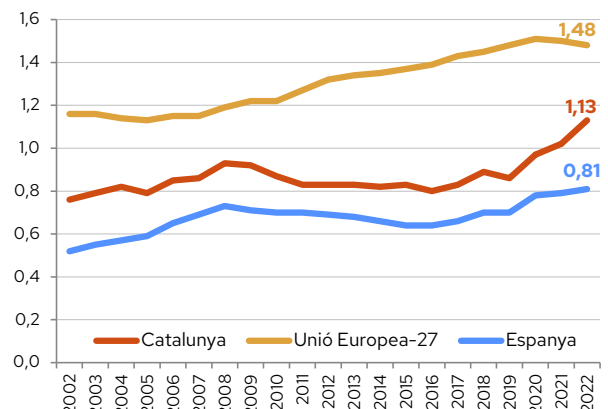
Inversió en R+D d'empreses a Catalunya

(milions d'euros). Font: Idescat

Inversió en R+D d'empreses en percentatge del PIB

(% del PIB). Font: Idescat, INE i Eurostat

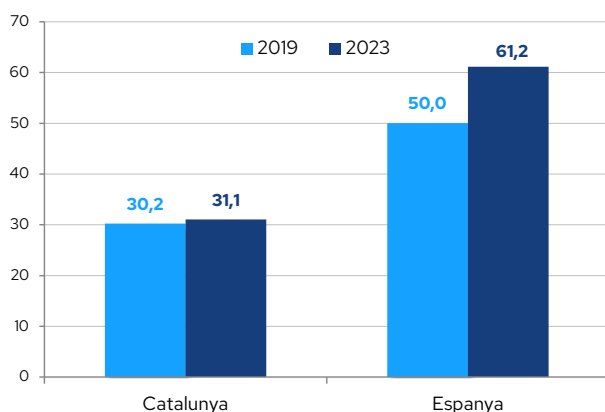
Tercer: Ajustar millor l'oferta i la demanda de treballadors en el mercat laboral. El 33% de les empreses catalanes diuen que la manca de personal adequat limita la marxa del seu negoci, el percentatge més elevat de la sèrie històrica, segons l'Enquesta de Clima Empresarial.

Quart: Accelerar la descarbonització de l'economia. Catalunya té un nivell comparativament baix d'emissions de CO₂ per unitat de PIB (25% inferiors al de la UE-5), gràcies a l'avantatge comparatiu que li confereix tenir un pes important d'energia nuclear, que és poc emissora de CO₂. Però a partir de 2030 Catalunya començarà a perdre potència nuclear i caldrà actuar amb celeritat per no convertir-se en una regió altament dependent de l'energia produïda en altres territoris.

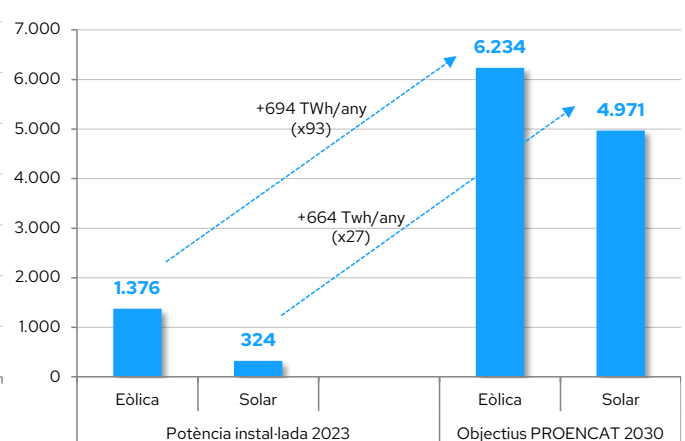
Cal fer palès que Catalunya acumula un retard molt considerable en el desplegament de les energies renovables. El percentatge de la **potència d'energia elèctrica renovable es troba pràcticament estancat al voltant del 30%**. En canvi, al conjunt d'Espanya ha passat de ser el 50% el 2019 al 61,2% el 2023.

En nova potència renovable instal·lada al llarg del 2019-2023, Catalunya se situa en la 12a posició entre les 17 comunitats autònomes, un reflex del retard que patim en aquesta qüestió. La potència actualment instal·lada a Catalunya és de 1.376 MW d'eòlica i 324 MW de solar fotovoltaica. Per tal d'assolir els objectius que la PROENCAT fixa per a l'any 2030, entre el 2024 i el 2030 s'hauran d'instal·lar 4.858 MW de potència eòlica i 4.647 MW de solar fotovoltaica. Tenint en compte que aquesta nova potència s'ha d'afegir en set anys, això vol dir que, de mitjana, cada any s'haurien d'instal·lar 694 MW eòlics i 664 MW solars. Per tal d'assolir aquests objectius, el ritme d'instal·lació anual de l'eòlica hauria de ser 93 vegades el ritme actual, mentre que el de la solar fotovoltaica hauria d'ascendir a 27 vegades el ritme del darrer any. Uns objectius que a priori serien difícils de complir.

Potència elèctrica instal·lada d'origen renovable
(% total). Font: REE

Potència elèctrica instal·lada 2023 i objectius 2030-2050
(TWh). Font: REE i PROENCAT

Perspectives econòmiques a l'alça a curt termini i més incerteses en el mitjà termini

L'economia catalana ha continuat creixent amb força durant la primera meitat de l'any 2024, gràcies a la bona evolució del mercat laboral i el dinamisme del sector turístic.

De fet, durant el 2024 es preveu que el consum privat sigui el principal motor de l'economia. A més, a mesura que la política monetària es faci menys restrictiva, la inversió millorarà, sobretot de cara al 2025. El context europeu també serà cada vegada més positiu i això beneficiarà l'economia catalana, que està cada vegada més internacionalitzada.

El consens de les previsions s'està revisant a l'alça els darrers mesos i això és símptoma de confiança econòmica. **El PIB català creixerà clarament per sobre del 2% el 2024 i el 2025, mantenint un diferencial positiu respecte a la zona euro** (on creixerà un 0,8% i 1,4%, respectivament, segons la Comissió Europea). No obstant això, es mantenen els riscos associats als conflictes geopolítics i a un escenari de reducció de tipus més lent del previst.

ARTICLES MONOGRÀFIC «Crisi climàtica: reptes i oportunitats per a l'economia catalana»

1. Crisi climàtica i gestió de l'aigua: propostes per mitigar els efectes de la sequera a Catalunya. **Montserrat Termes**, Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona
2. Situació i reptes del desplegament de les energies renovables a Catalunya. **Roger Medina**, analista a Frontier Economics.
3. Impacte distributiu de la transició energètica: com impulsar una transformació justa? **Jacint Enrich, Clàudia Serra-Sala i Mar Reguant**, investigadors del BSE Energy Research Group
4. Els reptes de la mobilitat sostenible: estem avançant al ritme adequat? **Carles Conill**, enginyer de Camins i exdirector de Mobilitat Sostenible de l'AMB
5. Sostenibilitat ambiental, social i de governança. Enquesta a les empreses catalanes. **Jaume Martí i Sandra Gutiérrez**, Gabinet d'Estudis de la Cambra de Comerç de Barcelona
6. De la sequera a la transició hídrica. **Alicia Casart**, directora d'Estudis d'Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona
7. L'impacte de la transició climàtica sobre les comarques de Girona. **Joan Vila**, CEO a LC Paper
8. El repte de la transició energètica a les comarques de Tarragona. **Ivett Moriën**, departament d'Energia de la Cambra de Comerç de Reus
9. Canvi climàtic, aigua i aliments: cal produir més aliments amb menys aigua. **Joan Girona**, investigador sènior de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)